

Protocol bij (vermoeden van) seksueel overschrijdend gedrag

Inleiding

Een gast¹ van de vakantieweken van de CVB moet kunnen rekenen op een plezierige vakantie in een ontspannen, veilige sfeer. Elke vorm van seksueel grensoverschrijdend gedrag is daarmee in tegenspraak. De CVB is zich hiervan bewust en weet zich verantwoordelijk voor preventie en aanpak ervan. De Bijbel is richtinggevend voor de inhoud van de vakantieweken. We belijden dat seksualiteit alleen toelaatbaar is tussen een man en een vrouw die met elkaar gehuwd zijn.

Seksueel gedrag in elke andere vorm is hiermee in tegenspraak. De CVB spant zich in om seksueel grensoverschrijdend gedrag te signaleren, te voorkomen en indien nodig te corrigeren. Met dit document wil de CVB over dit thema bewustwording op gang brengen bij de (kern)stafleden en handvatten bieden om seksueel grensoverschrijdend gedrag te voorkomen en zo nodig te corrigeren.

Uitgangspunten

Seksueel grensoverschrijdend gedrag is gedrag of toenadering die seksueel van aard is en de grenzen van het slachtoffer – al dan niet fysiek – overschrijden. Kenmerkend voor seksueel grensoverschrijdend gedrag is dat er in de relatie tussen dader en slachtoffer geen sprake is van gelijkwaardigheid, vrijwilligheid en/of toestemming.

Mensen met een lichamelijke, verstandelijke, meervoudige of gedragsbeperking zijn kwetsbaar en vormen een risicogroep. Elke vorm van seksueel grensoverschrijdend gedrag is ontoelaatbaar, hetzij tussen gasten of stafleden onderling, hetzij tussen staflid en gast.

Rol CVB

- a. De CVB stimuleert, ter preventie, bewustwording met betrekking tot seksueel grensoverschrijdend gedrag bij de (kern)staf en biedt richtlijnen indien de situatie zich voordoet.
- b. De CVB heeft de regie bij de afhandeling.
- c. Incidenten worden gemeld bij de CVB door de (kern)staf of anderen.
- d. De CVB is aanspreekpunt en houdt contact met betrokkenen, biedt een luisterend oor, denkt mee en biedt steun.
- e. De CVB bepaalt of en onder welke voorwaarden de dader in de toekomst kan deelnemen aan de vakantieweken. Dit is afhankelijk van de ernst van het incident en de herhaalkans. Bij herhaling wordt deelname op voorhand uitgesloten.
- f. De CVB draagt zorg voor analyse, evaluatie en afhandeling van de melding. Waar nodig wordt actie ondernomen met als doel de schade van het incident te beperken of herhaling ervan in de vakantieweken te voorkomen.
- g. Binnen de CVB heeft de medisch adviseur een coördinerende rol bij de aanpak van seksueel grensoverschrijdend gedrag.
- h. De CVB vraagt van alle (kern)stafleden een VOG. Zonder VOG kan iemand niet als staflid mee op een vakantie week.

¹ Of deelnemer

Preventie

Vroeg-signalering beperkt of voorkomt schade. Dit betreft onder andere de niet-fysieke vormen van seksueel grensoverschrijdend gedrag, zoals ongewenste seksueel getinte opmerkingen, maken van seksuele bewegingen of tonen van naaktfoto's. Alertheid en een doortastende aanpak van de (kern)staf helpt om dit gedrag te beëindigen. De kernstaf kan in voorkomende gevallen altijd een beroep doen op de CVB om begeleidingsadvies te vragen. Deze incidenten worden na afloop, ook als er geen begeleidingsadvies nodig was, gemeld bij de CVB.

Aanpak en beleid

Bij seksueel grensoverschrijdend gedrag in een vakantieweek zijn verschillende mensen betrokken. In juridische zin is sprake van een delict waarbij twee partijen betrokken zijn: de (vermoedelijke) dader en het slachtoffer. Bij minderjarigheid of voogdij van een of beide betrokkenen dient een wettelijk vertegenwoordiger ook als partij te worden gezien.

Andere betrokkenen kunnen zijn: de echtgenoot, familie, ouders of voogd van dader en/of slachtoffer, de (woon)begeleiding van dader en/of slachtoffer, de (kern)staf van de vakantieweek, de CVB (waaronder de medisch adviseur/vertrouwenspersoon). Daarnaast kunnen derden – zoals de predikant en hulpverleners – betrokken raken bij het voorval.

Indien er sprake is van fysieke vormen van seksueel grensoverschrijdend gedrag neemt de (kern)staf uiteraard haar verantwoordelijkheid om het gedrag direct te beëindigen en neemt contact op met het CVB. De CVB hecht aan een open, eerlijke communicatie met alle betrokkenen, recht doend aan de situatie van het slachtoffer en de (vermoedelijke) dader. In het belang van de gast kunnen de echtgenoot, ouders of andere wettelijke vertegenwoordigers functioneren als aanspreekpunt.

De (medisch adviseur van de) CVB is bereid mee te denken over vervolgstappen, zoals hulpverlening en aangifte, maar heeft daarin geen doorslaggevende stem. Strikt juridisch gezien is de CVB geen partij in deze. Alleen het slachtoffer kan besluiten aangifte te doen, daarbij ondersteund door echtgenoot, ouders, wettelijk vertegenwoordiger of derden.

Regie en verantwoordelijkheid en stappenplan

Seksueel grensoverschrijdend gedrag kan tijdens, maar ook na afloop van een vakantieweek van de aan het licht komen.

Tijdens de vakantieweken

De kernstaf heeft aanvankelijk de regie bij de aanpak van seksueel grensoverschrijdend gedrag tijdens de vakantieweken en is verantwoordelijk voor het in gang zetten van het beleid. Indien een staf lid of gast seksueel grensoverschrijdend gedrag vermoedt of signaleert, moet de kernstaf hierover worden geïnformeerd. De kernstaf is aanspreekpunt voor de CVB.

Bij een vermoeden van seksueel grensoverschrijdend gedrag is meer duidelijkheid nodig over de situatie om te beoordelen of het vermoeden gegrond is. De kernstaf is hiervoor verantwoordelijk. Doortastendheid, voorzichtigheid en tact zijn en de (kern)staf dient zorgvuldig om te gaan met vertrouwelijke informatie over de ontstane situatie, zodat betrokkenen niet onnodig worden geschaad.

Indien sprake is van (een vermoeden van) seksueel grensoverschrijdend gedrag door een staf lid of een gast, dient direct contact te worden opgenomen met CVB. De CVB neemt - na overleg met de kernstaf - een besluit over de te volgen werkwijze.

Bij een bewijs van seksueel grensoverschrijdend gedrag dienen de volgende stappen te worden ondernomen:

- a. Beëindig het gedrag.
- b. Steun het slachtoffer.
- c. Spreek de dader aan.
- d. Steun eventueel gasten en stafleden die ook betrokken zijn geraakt.
- e. In gesprek gaan met de dader, herhaalkans inschatten.
- f. Meld het voorval altijd direct bij CVB (bij het aanspreekpunt van de week of bij de medisch adviseur).
- g. Overweeg een sanctie, waarbij gedwongen vertrek dient te worden overwogen.
- h. Zo nodig maatregelen nemen ter voorkoming van herhaling tijdens de week.
- i. Informeer contactpersoon (echtgenoot, ouders, familie of andere wettelijke vertegenwoordigers) en betrek hen desgewenst bij de verdere handelwijze.
- j. Geef (voor zover nodig) uitleg aan de gasten en andere stafleden.

Indien blijkt dat de 'dader' een staflid is, wordt het staflid per direct op non-actief gezet en vertrekt. Zo spoedig mogelijk gaat de CVB in gesprek met het staflid. De verdere aanpak na een melding van seksueel grensoverschrijdend gedrag tijdens de vakantie week is afhankelijk van de ernst en de impact ervan en wordt in gang gezet na overleg met de CVB.

Traject na de vakantie week:

- a. De medisch adviseur heeft, namens de CVB, de regie.
- b. Afhankelijk van de situatie kan worden overwogen om het contact met dader en slachtoffer door twee verschillende leden van de CVB te laten verlopen.
- c. De medisch adviseur is aanspreekpunt voor betrokkenen.
- d. De kernstaf is op de achtergrond.
- e. Evaluatie vindt plaats binnen de CVB.
- f. De CVB doet ook een uitspraak over eventuele deelname aan de vakantie weken in de toekomst.
- g. De medisch adviseur koppelt de evaluatie terug naar de kernstaf.

Melding na de vakantie weken

Een vermoeden of bewijs van seksueel grensoverschrijdend gedrag tijdens de vakantie week kan ook nadien worden gemeld door een gast, de familie of andere wettelijke vertegenwoordiger van de gast, een (kern)staflid of derden. Dit moet altijd direct worden gemeld bij (de medisch adviseur van) de CVB. Vervolgens wordt hetzelfde traject gevolgd zoals is beschreven bij traject na de vakantie week.